

Geopende Ogen

"Dit geheimenis is groot"

deel 1

Dit geheimenis is groot

Drs. J.G. Hoekstra

Geopende ogen

"Dit geheimenis is groot"

Studieserie over het
huwelijk in de Bijbel

Deel 1

Dit geheimenis is groot

Drs. J.G. Hoekstra

COLOFON

titel: Geopende ogen

ondertitel: "Dit geheimenis is groot"

deel: 1 *Dit geheimenis is groot*

Auteur: drs. J.G. Hoekstra

Copyright © 2014 Bijbels perspectief

Uitgever ebook: Bijbels perspectief

info@bijbels-perspectief.nl

<http://www.bijbels-perspectief.nl>

ISBN:

NUR:

Opmaak, cover en lay-out: Bijbels

perspectief

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm, database, website, elektronisch of op welke andere wijze ook, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever.

Inleiding

Vooraf

In 2008 verscheen in het fonds Teologia, onderdeel van Importantie Publishing in Dordrecht, het boek *'Geopende ogen, dit geheimenis is groot'*. In 2011 werd, zoals menig uitgever en boekhandel, ook Importantia getroffen door de economische crisis. Vanuit onderling overleg is toen besloten dat onder meer de titel *'Geopende ogen'* met (als nieuw ISBN 9789057984594)

zou worden ondergebracht bij Johannes Multimedia in Amerongen. Bij de schrijver groeide intussen het idee om het boek in een serie afzonderlijke (bijbel)studieboekjes om te zetten en deze in ebookvorm ter beschikking te stellen via allereerst de site van Bijbels perspectief.

Voor u ligt als resultaat deel 1 in deze serie. De titel van heel de serie is dezelfde als de titel van het oorspronkelijke boek: *'Geopende ogen, dit geheimenis is groot'*. De studies vervangen het boek als zodanig allerm minst en gehoopt wordt dan ook dat de lezer na

kennisneming van de studies alsnog besluit het boek aan te schaffen. Het boek heeft een uitgebreid notenapparaat en een literatuurlijst, van belang voor degene die zich in bepaalde aspecten verder wil verdiepen.

Opzet en doel van de studies

De studieserie volgt zoveel mogelijk de inhoudsopgave van het boek.

De studies beogen zicht te geven op het belang dat het huwelijk voor God heeft en de uitzonderlijke plaats die het daarom krijgt binnen zijn Woord. Het is met name de apostel Paulus die getuigenis geeft van wat God

hem in deze heeft onthuld. De Bijbelse betekenis van het huwelijk, door Paulus omschreven als 'het geheimenis', blijkt dan allerminst vrijblijvend te zijn. Wat het Woord van God rond het huwelijk onthult, heeft verregaande consequenties voor de individuele christen, alsook voor gemeenten en kerken. Een goed luisteren naar wat God in zijn Woord met betrekking tot het huwelijk zegt, geeft niet alleen inhoud aan 'de zalige hoop' waarover de Bijbel in het verlengde van de wederkomst spreekt in Titus 2:13, maar ook duidelijk zicht op hoe Bijbels verantwoord te handelen in

op dit terrein voorkomende heikele, ethische kwesties. Wat dit laatste aangaat, zal het Woord van God uiterst helder blijken te spreken. Hoe juist inzake het huwelijk positie wordt gekozen, blijkt van invloed op het deel hebben aan 'de zalige hoop' (Titus 2:13).

Binnen de studies waren aanvankelijk hyperlinks aangebracht bij het tekstmateriaal die verwezen naar de betreffende tekstplaats in biblija.net van het NBG. Helaas moesten deze hyperlinks, door wijziging van de betreffende site van het NBG, worden verwijderd. De

hyperlinks functioneerden niet meer. U zult nu bij deze studie uw eigen Bijbel paraat moeten houden.

Voor de studies wordt gebruik gemaakt van de NBG vertaling van 1951, tenzij anders vermeld. Bij gebruik en verwijzing naar de oorsprong van woorden en begrippen in de grondtekst wordt voor het Grieks door middel van een hyperlink verwezen naar verklarende bronnen.

Aan het boek ligt, naast de Bijbel, een uitgebreide en geraadpleegde literatuurlijst ten grondslag die eveneens van toepassing is op de

afzonderlijke studies. Soms worden in de studies nog andere referenties genoemd ter onderbouwing, voor naslag en verdere studie.

Degene die naar aanleiding van de studies vragen en/of opmerkingen heeft, kan terecht bij de samensteller via Bijbels perspectief (voor het e-mailadres zie colofon).

Voor aanvullingen, updates en dergelijke wordt geadviseerd de site van Bijbels perspectief op het onderwerp te bezoeken.

Emmeloord, 23 oktober 2014.

Deel 1

Dit geheimenis is groot

Intro

De bovenstaande titelwoorden van deze eerste studie, die ook opgenomen zijn in de ondertitel van de gehele studiereeks, zijn woorden die komen van de apostel Paulus. Ze zijn te vinden in Efeze 5:32. De vertalers hebben boven de perikoop waarin dit vers te vinden is, geschreven: *Het huwelijksleven*. In

de betreffende perikoop staat:

22 Vrouwen, weest aan uw man onderdanig als aan de Here, 23 want de man is het hoofd van zijn vrouw, evenals Christus het hoofd is zijner gemeente; Hij is het, die zijn lichaam in stand houdt. 24 Welnu, gelijk de gemeente onderdanig is aan Christus, zo ook de vrouw aan haar man, in alles. 25 Mannen, hebt uw vrouw lief, evenals Christus zijn gemeente heeft liefgehad en Zich voor haar overgegeven heeft, 26 om haar te heiligen, haar reinigende door

het waterbad met het woord, 27 en zo zelf de gemeente voor Zich te plaatsen, stralend, zonder vlek of rimpel of iets dergelijks, zó dat zij heilig is en onbesmet. 28 Zo zijn [ook] de mannen verplicht hun vrouw lief te hebben als hun eigen lichaam. Wie zijn eigen vrouw liefheeft, heeft zichzelf lief; 29 want niemand haat ooit zijn eigen vlees, maar hij voedt het en koestert het, zoals Christus de gemeente, 30 omdat wij leden zijn van zijn lichaam. 31 Daarom zal een man [zijn] vader en [zijn] moeder verlaten en zijn vrouw

aanhangen, en die twee zullen tot één vlees zijn. 32 Dit geheimenis is groot, doch ik spreek met het oog op Christus en [op] de gemeente. 33 Intussen ook gij, laat ieder voor zich zijn eigen vrouw zó liefhebben als zichzelf en de vrouw moet ontzag hebben voor haar man.

In ieder geval verdient deze perikoop de aandacht en dat kan het beste aan de hand van een aantal vragen:

1. Welke vergelijking wordt hier centraal gesteld?
2. Wie staat binnen deze

vergelijking in het huwelijk
waarvoor?

3. Welke betekenis heeft de
vergelijking binnen het
huwelijk?
4. Wat houdt 'onderdanig' in vers
24 in?
5. Wat houdt 'onderdanig' in vers
22 in?
6. Hoe zou dit praktisch in beide
gevallen gestalte kunnen
krijgen?
7. Wat houdt het 'in alles' van
vers 24 in?
8. Wanneer je naar de eigen
huwelijkse relatie kijkt, voldoet
het huwelijk aan wat hier wordt

weergegeven?

9. Is er 'verbetering' nodig en mogelijk? Waar?
10. Waaruit blijkt in deze perikoop dat 'onderdanig' niets van doen heeft met 'macht uitoefenen over'?
11. Welk werkwoord kleurt 'onderdanig'? Licht toe.
12. Zou je 'liefhebben' kunnen duiden aan de hand van vers 25?
13. Wie krijgt in deze perikoop de opdracht tot liefhebben?
14. Lees eens 1 Johannes 4:19 en leg vervolgens de relatie met wat Efeze 5:25 zegt.

15. Uit welk werkwoord in vers 25 blijkt bij uitstek hoever liefde gaat/dient te gaan?
16. Wat zegt vers 25, 26 ten aanzien van het huwelijk?
17. Heeft dit ethische consequenties - zo nee, waarom niet, zo ja, welke?
18. Hoe geeft Christus aan het in vers 29 gestelde gestalte en hoe zou dit binnen een huwelijk zichtbaar worden?
19. Wat bedoelt vers 31 aan te geven? Is hier een tekst vanuit het Oude Testament bij te noemen?
20. Wat betekent het begrip

'geheimenis' en wat bedoelt Paulus met 'doch ik spreek met het oog op Christus en [op] de gemeente'?

Paulus en 'het geheimenis'

Wie het Nieuwe Testament bestudeert op 'het geheimenis' - vertaling van het Griekse: [mustèrion](#) - zal ontdekken dat van al de apostelen het Paulus blijkt geweest te zijn die, als het gaat om het inhoudelijke van dit begrip, van God het meest heeft mogen onthullen. Hij gebruikt het begrip 'het geheimenis' (dan ook) wat vaak, soms zelfs het meervoud ervan: 'de geheimenissen' (1 Cor. 4:1). Zoals zal blijken, wijst het gebruik van dit meervoud erop dat 'het geheimenis' meerdere aspecten kent. Kerntekst in de

ontvangen onthulling mag Efeze 5:32 worden genoemd. 'Het geheimenis' vraagt 'geopende ogen' dat wil zeggen, ogen die door God zelf geopend zijn, dan wel worden geopend. In Efeze 3:3 zegt Paulus dat hem door 'openbaring' (o.a. Ef. 3:3 en Rom. 16:25) het geheimenis is bekend gemaakt. Het begrip 'openbaring' (van het Griekse: [apokalypsis](#)) betekent 'onthulling'. Het gaat daarbij om het onthullen van iets, dat tot het moment van onthulling verborgen is geweest/gebleven. In dit geval blijkt de oorsprong van 'het geheimenis', zoals duidelijk zal worden, tot voor

de grondlegging der wereld terug te gaan (zie bijv. 1 Cor. 2:7). Paulus geeft aan dat zijn inzicht dankzij 'openbaring' aanzienlijk is geweest (Ef. 3:4). Dit ontvangen inzicht vormt feitelijk de inhoud van wat hij opgedragen heeft gekregen om te verkondigen (Ef. 3:8 en 9). Hij spreekt in deze van 'de bediening van het geheimenis' (Ef. 3:9) door 'Gods genade' gekregen (Ef. 3:2 en 7). Hij spreekt zelfs over het 'toevertrouwd' hebben gekregen van deze bediening (Col. 3:25-26).

Het is dit begrip 'bediening' (van het Grieks: [*oikonomia*](#)) dat sommigen er toe brengt te veronderstellen dat de

Bijbel 'bedelingen' kent (kortweg: stadia in de uitwerking van Gods heilsprogramma - de 'bedelingenleer' of 'dispensatie theologie', 'dispensationalisme'). Wat in deze leer wordt beweerd, heeft geen enkele Bijbelse en kerkhistorische fundering en gaat onder meer als het gaat om de opname van de gemeente terug op een te bevragen 'openbaring' (vgl. The Incredible Cover-up - the true story of the pre-trib rapture, Dave MacPherson, Logos International, Plainfield, New Jersey, 1975). (Hoewel het allerminst de bedoeling is 'aanhangers' van deze visie in diskrediet te brengen

(de parate Bijbelkennis binnen deze stroming bijvoorbeeld is meestentijds verbluffend groot), moet wel worden opgemerkt dat vanuit deze visie stromingen zijn ontstaan die volslagen strijdig zijn met het Woord van God. Eén van deze stromingen is die, waarin de alverzoening wordt geleerd - soms onder de eufemistisch misleidende term 'het herstel van alle dingen'. Veelal is er tegelijk sprake van een overspannen positiekeuze ten aanzien van Israël, die zich ondermeer doet kennen in een op meerdere punten verkeerde interpretatie van de Schrift. Als voorbeeld is hier te noemen dat: het

evangelie van Mattheüs voor de Joden zou zijn, de Bergrede (daarom) niet voor de gemeente geldt maar pas in het komende Vrederijk voor Israël, en dat een christen uit de heidenen het Onze Vader niet zou 'mogen' bidden enz. enz.)

Het Griekse begrip 'oikonomia' betekent echter niets meer en niets minder dan 'beheer', 'management', 'huishouding', 'inrichting', 'bestel' en 'bediening'. Ons woord 'economie' is hiervan afgeleid. Terecht spreekt (onder andere) Martin Lloyd-Jones met betrekking tot deze leer over een misbruiken en foutief uitleggen

van dit Griekse begrip 'oikonomia' (vgl. D.M. Lloyd-Jones, God's Ultimate Purpose - An Exposition of Ephesians 1:1-23, The Banner Of Truth Trust, Edinburgh, 1978). Binnen de studie wordt op een en ander zeker teruggekomen.

In het kader van het spreken van Paulus over de gekregen opdracht 'het geheimenis' te verkondigen, is het goed eens nader stil te staan bij allereerst zijn persoon, achtergrond en ontmoeting met Jezus Christus. Aan het einde van deze paragraaf eerst nog enkele vragen:

1. Weet u wat het

dispensationalisme inhoudt?

2. Kunt u in relatie hiertoe enkele belangrijke namen noemen?
3. Hoeveel bedelingen telt volgens u het oorspronkelijke dispensationalisme?
4. Hoeveel verbonden onderscheidt zij en hoe in deze om te gaan met Hebréeën 8:13?
5. Geeft de Bijbel volgens u aanleiding tot het/een dispensationalisme?
6. Hoe verhouden zich volgens u het Oude en Nieuwe Testament in deze?
7. Wat zegt u van de uitspraak: '...

het Nieuwe Testament is de exegetische van het Oude Testament'?

8. Zijn er binnen de Bijbel concrete zaken/gebeurtenissen en uitspraken die duiden op een dispensationalisme?
9. Is er vanuit één van de uitspraken van Jezus het terechte van het dispensationalisme op te maken?
10. Is vanuit het Nieuwe Testament een aanwijzing te vinden wat hierin specifiek voor de Joden zou zijn en wat voor de christenen uit de heidenen?

11. Kenmerkend voor het dispensationalisme is de strikte scheiding tussen Israël en de kerk (vgl. p.48 Dispensationalism, Revised and Expanded, Charles C. Ryrie, Moody Publishers, Chicago 2007^[1]) - is dit Bijbels te onderbouwen?
12. Hoe zou u de volgende tekst in het licht van het dispensationalisme uitleggen: Efeze 2:14-17 (vgl. bijvoorbeeld ook een tekstwoord als Galaten 3:29)?
13. Is de apostel Paulus

aantoonbaar te plaatsen onder de noemer dispensationalisme?

14. Wat wordt er volgens u verstaan onder 'alverzoening' en 'universalisme'?
15. Wat zegt de Bijbel over 'herstel van alle dingen' (zie b.v. Hand. 3:20 en 21, zie ook: Matt. 17:11, 12)?

Van Saulus naar Paulus en onthulling...

De naam Saulus, Saul, betekent 'afgebeden'.

De keuze voor deze naam doet vermoeden dat de ouders graag een zoon hebben gewild en daar mogelijk specifiek voor hebben gebeden. Het krijgen van een zoon werd in Israël immers als iets bijzonders gezien (Psalm 127:3). In ieder geval vertelt de naam dat het kind van harte welkom was. Plaats daarnaast eens wat de apostel later zelf aangeeft in Galaten 1:15 en we zien ook van Gods kant een bijzondere

belangstelling voor het kind. Saulus was afgebeden en afgezonderd, dit laatste bedoelt te zeggen: hij was door God bestemd voor de dienst aan God. We mogen ervan uitgaan dat God de Vader zich toen al had voorgenomen aan dit afgebeden kind 'het geheimenis - de geheimenissen' te onthullen. Het behoeft eigenlijk niet verwonderlijk te heten dat Saulus als zoon van een [Farizeeër](#) (Hand. 23:6) opging voor Farizeeër. Hij groeide op aan de voeten van Gamaliël (Hand. 22:3), dat wil zeggen deze was zijn leermeester (voor Gamaliël zie ook Handelingen 5:34-40). We mogen er zeker van

zijn dat hij in de Schriften doorkneed was (Galaten 1:14). Hem koos God uit: Handelingen 26:17 - verkoren uit de Joden en de heidenen met juist het oog op die laatste groep, de heidenen. En met welk doel? '...om hun ogen te openen'. Te openen waartoe? '...ter bekering uit de duisternis tot het licht' en 'van de macht van de satan tot God'. Waarom? '...opdat zij vergeving van zonden' en 'een erfdeel onder de geheiligden zouden ontvangen' Hoe? '...door het geloof in Mij' Handelingen 26:18. Dit vers brengt bij de volgende vragen:

1. Wat vraagt geloof als eerste?

2. Is er een relatie tussen 'geopende ogen' en 'openbaring' - zie ook de volgende vraag?
3. Wie overtuigt de mens van zonde, gerechtigheid en oordeel (Joh. 16:7 en 8 - wat houdt dat overtuigen in en wie worden er in dit vers met 'wereld' bedoeld; horen daartoe ook de niet tot Jezus bekeerde Joden)?
4. Waartoe werden en worden de ogen geopend volgens Handelingen 26:18?
5. Wat houdt 'bekering uit de duisternis tot het licht' in - zie ook de volgende vraag?
6. Hoe noemt Jezus in relatie tot

vraag 5 zichzelf (Joh. 8:12 - waaruit blijkt dat dit vers bij de uitdrukking in vraag 5 past; lees ook Mattheüs 5:14-16 - wat zegt dit ten aanzien van ons in relatie tot 'bekering uit de duisternis tot het licht')?

7. Wat betekent volgens u 'bekering van de macht van satan tot God' (lees Efeze 2: 1-10 - hoe is wat hier te lezen staat in verband te brengen met de gebezigde uitdrukking)?
8. Raakt dit volgens u wat wel wordt omschreven als 'bevrijding'?
9. Wat zegt de uitdrukking uit

vraag zeven ten aanzien van de niet gelovige, de wereld?

10. Zou de uitdrukking in vraag vier iets te zeggen hebben ten aanzien van het hoe en wat van de evangelieverkondiging?
11. Wat brengt de in Handelingen 26:18 aangegeven tweeledige bekering? (Vergelijk naast deze tekst ook eens Titus 3:5-7 en let vooral op vers 7 waar opnieuw de tweedeling zichtbaar wordt.)
12. Is er volgens u een relatie tussen vergeving van zonden en het ontvangen van het eeuwige leven?
13. Wat houdt volgens u 'een

erfdeel onder de geheiligden' in? Is dat gelijk aan het eeuwige leven, of gaat het volgens u om meer (vergelijk Hebrreeën 9:15)?

14. Kunt u in het raam van het in vraag 13 aangedragen tekstvers het slot van Colossenzen 2:2 uitleggen (vergelijk hierbij ook Mattheüs 11:27 (let op het slot van dit vers) en leg daarnaast Hebrreeën 12:14 (bedenk dat Here hier God betekent))?

15. Kunt u lettend op Colossenzen 2:3 de drang van Paulus geuit in Filippenzen 3:7-16 begrijpen en toelichten (aan de hand van het

laatst genoemde
tekstgedeelte)?

Voordat Saul door Jezus tot de dienst aan God geroepen werd, was hij een hartstochtelijk vervolger van de pas ontstane gemeente (Hand. 8:3). Het is goed om te beseffen dat Saul mogelijk zelfs Jezus in levenden lijve gezien en gehoord heeft en van zijn kruisiging heeft geweten, deze mogelijk heeft gezien (respectievelijk 2 Cor. 5:16b en Gal. 3:1 lijkt dit te suggereren). Was of werd hij toen al geprikkeld (Hand. 26:14)? Hoe ook, zeker uit de geschiedenis met Stefanus (Hand. 6:12 - 7:60) mag worden opgemaakt dat hij wist wie

Jezus was, wat Hij verkondigde en waar Hij voor stond. Juist het gebeuren met Stefanus maakte hem schijnbaar blind van woede, zodanig, dat hij zijn geestelijke meerderen verzocht om de gemeente over de landsgrenzen heen te mogen vervolgen (Hand. 9:1 en 2). Het is op dat moment dat God in de verheerlijkte Christus ingrijpt (Hand. 9:3-9). Uit wat Saul als Paulus ('Paulus' vanaf Hand. 13:9) - (naar Lucas) volgens het boek Handelingen (Hand. 22:1-21; Hand. 26:1-18) - over de confrontatie tussen hem en de verheerlijkte Heer aangeeft, wordt duidelijk dat er

tijdens dit Goddelijk ingrijpen van de kant van de Zoon van God meer gezegd is dan 'Ik ben Jezus die gij vervolgt' (Hand. 9:5b) en dat tegelijk ook het nodige aan Saul is getoond. (Vergelijk respectievelijk Hand. 22;14 en 15 (let in vers 14 op 'voorbested' dat een bevestiging is van wat Paulus zelf schrijft in Galaten 1:15), Hand. 26:15-18 en Gal. 1:16. (In dit vers zegt Paulus dat aan hem de Zoon is *geopenbaard*, Hem werd de Christus, het geheimenis *mysterion* onthuld - Col. 2:2. Voor dat 'onthullen' lees ook: 2 Cor. 12:1-4 - zien en horen vallen hier samen

zoals aangekondigd door de Hem verschijnende Jezus (Hand. 26:16 - let in dit vers op 'dat gij Mij gezien hebt en dat Ik aan u verschijnen zal' - dit laatste duidt op een voortgaande openbaring.)). Hoe ook, hem werden de ogen geopend om anderen, met name de heidenen, de ogen te openen voor dit geheimenis.

Van zien - openbaring - naar verkondiging

Wat en *Wie*, Paulus heeft gezien, kwam hiervoor al even aan de orde bij de verwijzing naar Galaten 1:16 waar hij zelf getuigt dat het 'God behaagd had, zijn Zoon in [hem] te openbaren' (vgl. in dit verband ook 2 Cor. 4:6). Hij zag dus via openbaring zowel het aangezicht van de Zoon, Jezus de Christus, alsook *in* dat aangezicht tegelijk Gods oorspronkelijke doel met de mens (Israël én de gemeente ^[2]) in al zijn aspecten, dat is: hij zag de inhoud

van de verkondiging, het evangelie. De inhoud daarvan gaat dus volledig terug op openbaring (= geopende ogen) - '...niet van een mens ontvangen of geleerd, maar door openbaring van Jezus Christus' Galaten 1:12. Het gebruikte voorzetsel 'van' in het laatste vers bevestigt het tweeledige van de openbaring: het zien van het aangezicht van de Zoon *en* daarin Gods doel (voornemen) met de mens. De ontvangen openbaring was niet een eenmalige zaak - lees Handelingen 22:14 - de Zoon van God zou zich meer aan hem laten zien (openbaren) en tot hem

spreken. (Een aantal teksten dat het verband tussen openbaring en geheimenis in deze aangeven zijn: Rom.16:25, 2 Cor. 12:2 en Ef. 3:3.) Omdat Paulus in de Schriften doorkneed was, kon hij de verbanden met de wet en de profeten snel maken - wat hij van de Schrift kende, werd dankzij de openbaring levend. Hij kreeg de verborgen wijsheid van God te zien, die God al van eeuwigheid voorbeschikt had ^[3] - 1 Corintheërs 2:7 en hij kreeg op die manier inzicht in de profetische geschriften - Romeinen 16:26. Onderwerpen die van eeuwen her verborgen waren

gebleven - Efeze 3:5 en 9, maar nu
geopenbaard - Colossenzen 1:26.
Het Oude Testament gaf dankzij de
ontvangen openbaring zijn geheim
prijs (vgl. hier ook wat Petrus zegt in
1 Petr. 1:10-12)! De inhoud van de
door Paulus ontvangen openbaring
komt vooral tot uitdrukking in de
Efezebrief (zie Ef. 3:4). Het is wat
en Wie hij heeft gezien dat hem vurig
doet verlangen dat de lezers van de
brief (dus ook wij!) geopende -
verlichte - ogen van het hart mogen
ontvangen om de inhoud van het
gehele geheimenis te vatten en te
(be)grijpen (Efeze 1:15-21), op
grond van het waarom en waartoe

van het kruis! Het is daarom dat hij zegt: Mij, verreweg de geringste van alle heiligen, is deze genade te beurt gevallen, aan de heidenen de onnaspeurlijke rijkdom van Christus te verkondigen, en in het licht te stellen (wat) de bediening van het geheimenis (inhoudt), dat van eeuwen her verborgen is gebleven in God, de Schepper van alle dingen (Ef. 3:8, 9). Hij noemt zijn (dramatische) roeping op de weg naar Damascus (vgl. Hand. 26:16-18) 'hem te beurt gevallen genade'. Hij heeft deze bediening door God 'toevertrouwd' gekregen en wil de verkondiging ervan 'tot zijn volle

recht doen komen' (Col. 1:25, 26 zie ook 4:3 en Ef. 6:19 waar hij daartoe gebed vraagt).

Zoals Paulus vanuit het duister in het Licht was gekomen en mocht zien (geopende ogen had gekregen), krijgt hij de opdracht om ogen te openen *ter bekering uit de duisternis tot het licht en van de macht van satan tot God* - wat dit (geldend voor Jood en heiden) inhoudt, verwoordt hij glashelder in Efeze 2:1-10. Het doel? Dat degene die de verkondiging aanneemt - door te buigen bij het kruis in het volle besef een zondaar te zijn en vergeving nodig te hebben - wedergeboren

wordt tot 'een levende hoop' (1 Petr. 1:3-5). Het is goed om nu stil te staan bij een aantal vragen:

1. Wat houdt volgens u, uitgaande van het voorgaande, 'de zaligheid der zielen' in (lees 1 Petr. 1:3-12 zie met name het slot van vers 9 en het begin van vers 10)?
2. Is volgens Petrus de wedergeboorte het doel in zichzelf - licht uw antwoord toe?
3. Wat is volgens Petrus dan het doel van de wedergeboorte en stemt dit overeen met wat Jezus als roepingopdracht aan Paulus doorgaf?

4. Kunt u het slot van 1 Petrus 1:2 in het licht van het tot nu toe behandelde verklaren?
5. Zou u Efeze 2:10 in datzelfde licht kunnen duiden - wat zegt dit vers met betrekking tot het 'tot' van Petrus' in het 'wedergeboren tot'?
6. Hebt u in het verwijzen van Paulus (en Petrus e.d.) naar de oudtestamentische geschriften in het raam van de verkondiging ook maar iets horen zeggen of duiden in de richting van het 'dispensationalisme'?
7. Waarom gaat het concreet bij/in wedergeboorte (lees Efeze 2:1-

10)?

8. Laat Paulus ruimte voor een behoud op grond van het 'een goed mens zijn'?
9. Wat zegt Efeze 2:1-3 van een mens buiten God?
10. Waar zou u zichzelf op dit ogenblik situeren: in het licht of in het duister?
11. Wat betekent de kruisdood van Jezus voor u persoonlijk?
12. Geldt de boodschap die o.a. Paulus had te verkondigen ook u, en hoe zou u op dit moment op die boodschap reageren?
13. Als u al wel wedergeboren bent, leeft u dan naar uw idee

conform de boodschap van het geheimenis?

14. Wilt u gaan voor de erfenis, de 'rijkdom zijner genade' (Ef. 1:7) - kunt u de inhoud daarvan omschrijven?
15. Wat geeft Paulus ten aanzien van de kennis van het geheimenis aan als hij spreekt over een 'in het licht stellen' ervan (Ef. 3:9)?

Vanuit onder andere Colossenzen 2:1-3 wordt duidelijk dat voor Paulus de hem toevertrouwde verkondiging van het geheimenis een uiterst serieus te nemen zaak was. Het gaat hem in het verkondigen om een

'in liefde verenigen tot alle rijkdom van een volledig inzicht' in het kennen van Gods geheimenis = Christus. Wellicht dat we nu begrijpen wat hij bedoelt te zeggen in Filippenzen 3:7-16. Geeft niet juist dit Bijbelgedeelte een blik in het geestelijk leven van Paulus op dit punt? Een en ander roept zeker een aantal vragen op:

1. Zou u kunnen duiden wat Paulus bedoelt in Colossenzen 2:2 met 'in liefde verenigen'?
2. Waaruit blijkt in dit vers (Col. 2:2) dat hij geen enkel aspect binnen de verkondiging onbelicht wil laten?
3. Hoe is het met de in dit

gedeelte (Colossenzen 2:1-3) genoemde gemeente verlopen (zie Openb. 3:14-22)?

4. Hoe is het met het zicht op het geheimenis gesteld in Laodicea (zie Openb. 3:17) - welk begrip springt in deze context het meest in het oog?
5. Waartoe wordt juist deze gemeente opgeroepen (Openb. 3:20)?
6. Waarvoor (voor welke gemeente) staat deze gemeente meestal model en wat zegt dat ons met betrekking tot de verkondiging van het geheimenis?

7. Wat houdt 'overwinnen' van deze gemeente in - in hoeverre raakt dat de erfenis (Openb. 3:21)?
8. Wie moet Laodicea weer de centrale plaats geven en wat is volgens Paulus in Colossenzen 2:3 in Hem te vinden?
9. Welk begrip uit Openbaring 3:17 doet zich dan werkelijk gelden?
10. Wat heeft de christen dus vooral nodig (zie het streven van Paulus in Filip. 3:10)?
11. Hoe omschrijft hij dat even te voren in Filip. 3:8?
12. Wat is de uiteindelijke drijfveer

van Paulus' streven (zie Filip. 3:12)?

13. Wat heeft hij er zelf voor over (lees Filip. 3:7 en 8)?
14. Wanneer u Filippenzen 3:2-16 leest, raakt zijn spreken dan het op grond van genade verkregen recht op behoud of gaat het om meer?
15. Wat zegt dit heel persoonlijk gedeelte ons (zie Filip. 3:15,16)?

Onwillekeurig brengen deze vragen ons bij de kernvraag, of het streven van Paulus ook ons streven is:

Hem kennen en de kracht van zijn opstanding, het alles

bepalende verlangen om te komen tot de opstanding - zoals de grondtekst letterlijk zegt - *tussen de doden uit* (Filip. 3:10, 11).

Met dit laatste zitten we midden in *het geheimenis* waarvan Paulus de bediening - het beheer, oikonomia - was toevertrouwd (in 1 Cor. 9:17 spreekt Paulus over de hem 'opgedragen taak' - oikonomian pepisteumai; dit 'pepisteumai' komt van 'pisteuō' dat 'vertrouwen' betekent). Hoewel het inhoudelijke van de bediening van het geheimenis het duidelijkst bij Paulus tot uiting komt, duidt wat hij in 1 Corinthiërs

4:1 zegt erop dat dit beheer niet alleen aan hem was toevertrouwd. Wie hij in dit vers met 'ons' op het oog had? Mogelijk doelt hij op bijvoorbeeld Apollos en Céfas (1 Cor. 3:22)? Ook kan gewezen worden op Efeze 3:5,6, verzen waaruit duidelijk wordt dat ook nieuwtestamentische profeten, naast de apostelen en heiligen, geestelijk inzicht bezaten in het geheimenis van Christus. Uit wat Paulus in Efeze 3:10 schrijft, kan zelfs worden opgemaakt dat de gemeente actief in de bediening betrokken is, een zaak die de gemeente zich naar het schijnt (nog) amper bewust is: '...

opdat thans door middel van de gemeente aan de overheden en de machten in de hemelse gewesten de veelkleurige wijsheid Gods bekend zou worden...' (n.b. let op ten opzichte van wie de gemeente hier een taak heeft!). In relatie hiertoe mag erop gewezen worden dat inhoud van het geheimenis, de omvang (lengte, hoogte, breedte en diepte - Ef. 3:18) slechts gezamenlijk te vatten blijkt! Denken we in dit verband aan het hiervoor aangehaalde tekstwoord dat spreekt over 'in liefde verenigen tot alle rijkdom van een volledig inzicht'. In de verkondiging van het geheimenis

gaat het dan ook om 'de onnaspeurlijke rijkdom' (Ef. 3:8 - Petrus spreekt in deze met het oog op de waarachtige volgeling van Christus van het begiftigd zijn met kostbare en zeer grote beloften, zie 2 Petrus 1:4), terwijl Paulus in deze in Romeinen 9:23 in de grondtekst feitelijk spreekt over 'rijksdommen' - de rijkdom is immers dusdanig 'overweldigend' dat zelfs de 'komende eeuwen' nodig zijn ze te tonen (Ef. 2:7). Het geheimenis kent talloze aspecten, maar al deze aspecten zijn dienstbaar aan en culminerend in het geheimenis wat Paulus omschrijft als groot (Ef. 5:32)

- daar ligt de ultieme schittering, het oorspronkelijk beoogde doel van God met de schepping! [4]

Het is goed om nu nader in te gaan op dit door Paulus zo veelvuldig gebruikte begrip 'geheimenis' - mustèrion.

Geheimenis - geheimenissen

Het Griekse begrip mustèrion blijkt taalkundig niet gemakkelijk te duiden en wordt wel omschreven als 'dat wat bekend is aan ingewijden'. Het begrip kwam veel voor in de oude mysteriegodsdiensten die zich het sterkst deden gelden van de 7e eeuw voor Chr. tot de 4e eeuw na Chr. In de tijd van Paulus had het vanuit het christelijk geloof gezien een beladen betekenis. Het was verbonden met esoterische kennis (bedoeld voor ingewijden). Vooral binnen de gnostiek speelde dit een grote rol. Bij Paulus is het begrip

mustèrion daarvan volledig ontdaan en mist het elk duister exclusief en occult geladen betekenis. Paulus geeft juist aan dat dankzij het volbrachte werk van Jezus Christus het inhoudelijke van het geheimenis voor ieder toegankelijk is. Het is om die reden dat 'genade' bij Paulus in de verkondiging van het geheimenis, ja in elk aspect van het geheimenis als zodanig, een uiterst belangrijke plaats inneemt. Gaf hij zoals we hiervoor al zagen aan dat het geheimenis Christus is, in Titus 2:11 noemt hij Christus 'de genade Gods'. Als God ergens zijn genade heeft gedemonstreerd dan is het wel in de

kruisdood van zijn Zoon. Het geloof vindt daarin haar startpunt, in het persoonlijk aannemen van dat offer als noodzakelijk voor jou als zondaar. Deze persoonlijke keuze op grond van genade is de basis voor het kunnen ontvangen van de Heilige

Geest^[5], die als zodanig het onderpand vormt van de essentie van het geheimenis en wel omschreven wordt met 'erfenis' (Ef. 1:13,14, zie ook 2 Cor. 1:22 en 2

Cor 5:5^[6]). Het is de Heilige Geest die na het gelovig aannemen van de verkondiging van het geheimenis - het evangelie - door en vanuit

genade (Joh. 1:16) leidt tot een groeien in de kennis van God en Christus (zie 2 Petr. 3:18. Leg daarnaast eens Ef. 4:13 en we zien dat de 'volle wasdom' 'de volle kennis van de zoon van God', 'de mannelijke rijpheid' = geestelijke volwassenheid het uiteindelijk doel van God de Vader is voor zijn kind, dat Hij daarom dan zoon/dochter noemt. Niet voor niets wordt de Geest, de Geest van het zoonschap genoemd (Rom. 8:15 - lees hierbij eens Rom. 8:19 en Gal. 4:7^[7])). Door de Heilige Geest heeft de gemeente (en daarin iedere individuele gelovige) deel aan de

wijsheid   aangaande   Gods
voornemen   (Ef.   3:2-6),   het
geheimenis in zijn volle omvang.
(Hoe duidelijk de relatie tussen de
onthulling van het geheimenis en de
werking van de Heilige Geest is,
blijkt bijvoorbeeld nadrukkelijk uit 1
Corinthiërs 2:7-12 - dit onderstreept
de absolute noodzaak van de
vervulling met, de doop in de Heilige
Geest (zie noot 3)! Volgens Efeze
3:19 hebben we nodig *een vervuld
worden tot alle volheid Gods* of
zoals Efeze 1:23 zegt *een vervuld
worden met Hem, die alles in allen
volmaakt.*)

Het geheimenis is dus de boodschap

van Christus (en al wat in, van en door Hem te kennen is - de afzonderlijke aspecten van het geheimenis). Tegelijk is het geheimenis daarom Christus zelf. In Hem zijn alle schatten van wijsheid verborgen te vinden (Col. 2:3). Het wanneer van de voleinding van het geheimenis blijkt door Johannes te worden aangekondigd: ...er zal geen uitstel meer zijn, maar in de dagen van de stem van de zevende engel, wanneer hij bazuinen zal, is ook voleindigd het geheimenis van God, gelijk Hij zijn knechten, de profeten, heeft verkondigd (Openb. 10:6,7 - vergelijk ook in relatie hiertoe Dan.

12:7 en zie daarbij 1Cor. 15:52 naast 1Thess. 4:15-17 - de laatste tekstverzen raken Openb. 10:6 en 7

direct [\[8\]](#)). In het geheimenis/de geheimenissen (uiteindelijk dus Christus zelf - het geheimenis is Christocentrisch!) gaat het om een van Godswege toevertrouwde verborgenheid, die niets minder is dan 'de wijsheid van God van eeuwigheid (de eeuwen her) voorbeschikt tot onze heerlijkheid' (1

Cor. 2:7) [\[9\]](#), uitgevoerd in het historische handelen van God. Dit handelen vond haar toespitsing in de kruisiging van Jezus, een gebeuren

dat de deur naar openbaring heeft geopend. De boodschap van het geheimenis is vanaf dan voor iedereen, eerst voor de Jood, dan voor de Griek. Paulus spreekt wat de verkondiging daarvan aangaat over dienaren van Christus aan wie dit is toevertrouwd (1 Cor. 4:1). Het is expliciet in dit vers dat hij in relatie daartoe spreekt over het beheer 'van de geheimenissen' - meervoud (vergelijk in relatie hiertoe de woorden van Jezus in Matt. 13:11). Het geheimenis kent namelijk meerdere aspecten die aanleiding zijn om in deze een meervoud te gebruiken. Om welke aspecten het

daarbij gaat, laten we binnen deze studie onbehandeld. [\[10\]](#) Uiteindelijk gaat het om één geheimenis dat te brengen is onder de noemer *het Koninkrijk der hemelen* en uitloopt in 'het grote geheimenis'.

Het *grote* geheimenis

Alle aspecten van het geheimenis - de geheimenissen - zijn tenslotte onlosmakelijk met elkaar verbonden en kennen als uiteindelijk hoogtepunt wat Paulus in Efeze 5:32 in de woorden 'dit geheimenis is groot' omschrijft als *het grote geheimenis*.

De kwalificatie 'groot' (Grieks [mega](#)) duidt de belangrijkheid van het geheimenis aan: er is de gemeente, die Lichaam van Christus wordt genoemd en waarvan Jezus zélf het Hoofd is, zij is bestemd als bruid (vrouw) voor Christus (man), de Bruidegom; de oorspronkelijk door

de Schepper bedoelde (huwelijks)relatie tussen man en vrouw is daarvan een demonstratie - dit is het meest belangrijke geheimenis dat Paulus bekend kon maken. De relatie tussen de gemeente en Christus wordt dus door Paulus vergeleken met de relatie tussen man en vrouw. Paulus geeft daarmee niets minder aan dan de door God bedoelde zin van het huwelijk als zodanig. Het huwelijk blijkt dan verkondiging op zich te zijn, in het bijzonder als het gaat om de éénheid. Het huwelijk is voor de christen (en zou dat in eerder stadium ook voor de Jood hebben

moeten zijn) een demonstratie van het geheimenis waarvan de blauwdruk te vinden is in Genesis (zie Gen. 2:18-24). In dit licht moeten we ook een tekstwoord als 2 Corinthiërs 11:2 lezen. Paulus ziet zich, in het perspectief van de eeuwigheid, als een geestelijk ouder die volgens Joods gebruik een meisje uithuwelijkt. Belangrijk zijn in dit tekstvers de woorden '[w]ant met een ijver Gods waak ik over u' waarbij de nadruk duidelijk ligt op 'een ijver Gods'! Dit herinnert aan Gods spreken in het Oude Testament door de mond van de profeten over zijn volk als zijnde zijn

vrouw - hoe duidelijk toont dat spreken Gods wakende ijver, een ijver die een terechte jaloersheid ademde. De grote vraag is, of de gemeente (wij als leden daarvan) dit (nog) voldoende beseffen en Gods wakende ijver (nog) naar waarde weten te schatten en dus ook besef hebben van het gewicht van de woorden van Paulus in niet alleen 2 Corinthiërs 11:2 maar vooral ook van die in Efeze 5:32. Paulus zag het als zijn voornaamste taak om de gemeente als bruid op de dag van het huwelijk rein aan de bruidegom te geven, aan Christus bij diens wederkomst. Wordt deze

verantwoordelijkheid (nog) binnen de gemeente gezien? In het verlengde van die verantwoordelijkheid beschouwde hij het aardse huwelijk onlosmakelijk aan dit hemelse huwelijk verbonden. Beseft de gemeente dit nog? Dringt het door welke consequenties dit op ethisch terrein heeft? Het huwelijk is voor de christen een levend getuigenis van het geheimenis, en dat onder de noemer 'groot'!

Voor af te ronden eerst enkele vragen naar aanleiding van het behandelde tot nu toe:

1. Zou u misschien, hoewel in de studie het meervoud

geheimenissen niet nader is toegelicht, toch enkele onder de noemer 'geheimenis' vallende aspecten kunnen noemen?

2. Kan vanuit wat tot nu toe aan de orde is gesteld een christen volgens u zonder de vervulling met de Heilige Geest? - licht uw antwoord toe.
3. Wat houdt volgens u de vervulling met de Heilige Geest in?
4. Kent de vervulling zichtbare of hoorbare kenmerken?
5. Kunt u aangeven of de vervulling met de Heilige Geest zondermeer samenvalt met de

wedergeboorte?

6. In hoeverre zijn wedergeboorte en de vervulling in de Heilige Geest traceerbaar (zie ook vraag 4)?
7. Kunt u de vorige vraag (6) met een Bijbelplaats onderbouwen?
8. Welke gelijkenis van Jezus, in relatie tot het Koninkrijk, onderstreept de absolute noodzaak van de vervulling in (doop met) de Heilige Geest?
9. In hoeverre speelt het huwelijk in de relatie tussen God en het volk Israël binnen het Oude Testament een rol? (Lees Jes.

54:5,6; 62:5; Jer. 2^[11]; 3;
Ezech. 16:8.)

10. Hoe omschrijft God door de mond van de profeten de trouwbreuk van de kant van Israël, kunt u hierbij enkele tekstplaatsen uit het Oude Testament vinden?
11. Bij welke profeet komt dit binnen het Oude Testament vooral aan de orde?
12. Kan volgens u van een voortgaande lijn gesproken worden tussen de relatie God en zijn volk in het Oude Testament en Christus en de

gemeente in het Nieuwe Testament wanneer ten aanzien van beiden gesproken wordt over een huwelijksrelatie?

13. Zegt het in de voorgaande vraag gestelde iets over de relatie Israël en de gemeente?
14. In hoeverre speelt hierbij het tekstwoord Efeze 2:14 een rol?
15. Wat wordt er bedoeld met de opmerking dat in Genesis de blauwdruk van het geheimenis te vinden is?
16. Welke consequenties heeft volgens u een woord van Paulus als dat van Efeze 5:32 voor het huwelijk?

17. En welke ethische zaken dringen zich volgens u vanuit onder meer dit tekstvers onherroepelijk op?
18. Hoe wordt daarmee, naar uw idee, binnen de (uw) gemeente gerekend?
19. Zou aan de bijbelse bedoeling en waarde van het huwelijk niet meer recht worden gedaan als het huwelijk, de huwelijksluiting binnen de gemeente als sacrament zou worden aangemerkt?
20. Hoe kijkt u nu tegen het (uw eigen) huwelijk aan?

Het grote geheimenis, Gods voornemen van eeuwen her...

Uitgaande van wat hiervoor duidelijk werd, namelijk dat het grote geheimenis al teruggaat tot het prille begin van de scheppingsgeschiedenis - de schepping van Adam en Eva, is het te begrijpen dat Paulus in Efeze 3:9 in relatie tot het 'van eeuwen her' God tegelijk als de Schepper benoemt. Eigenlijk geeft het spreken van Paulus over 'van eeuwen her' aan, dat de intentie van God in deze teruggaat tot voor de grondlegging der wereld (zie hierbij b.v. Matt.

13:35 en Hebr. 4:3 daarvan het slotdeel. Lees in relatie hiertoe 1 Cor. 2:7 - letterlijk spreekt dit vers over 'voor de eeuwen' dat zoveel wil zeggen als 'voordat de tijd begon'. Dit laatste raakt Ef. 1:4.). Het geheimenis blijkt een 'voornemen' dat God in Jezus Christus heeft uitgevoerd (lees heel Ef. 3:1-13 en geef daarbij in het bijzonder acht aan Ef. 3:11). Het is om deze reden dat, zoals we zagen, geheimenis en Christus samenvallen. Het 'voornemen' (Grieks [prothesis](#)) is onherroepelijk en onlosmakelijk verbonden met 'het welbehagen van zijn wil' (lees Ef. 1:3-14, en let

daarbij vooral op vers 5 en vers 9 - we zien hier 'voornemen' (Ef. 1:11, 3:11), 'wil' (Ef. 1:5) en 'welbehagen' (Ef. 1:5, en 9) samenkomen onder de noemer 'geheimenis'^[12]). God blijkt nog voor de schepping - voor de grondlegging der wereld - een plan en doel te hebben met de uitverkoren mens (Ef. 1:4,5).^[13] Dit plan en doel wordt in en, als het goed is, door het huwelijk verkondigd: de mens is bestemd voor Jezus Christus als bruid voor de Bruidegom. Om dit te zien, zijn geopende ogen nodig (1 Cor. 2:9). Hoe pijnlijk waar blijken de woorden

van God, gesproken door de profeet Hosea, ook juist betrokken op dit onderwerp (Hosea 4:6 - ook Israël zag de betekenis van haar (huwelijks)relatie met God niet). Mag voor ons gelden wat Paulus schreef: Wij nu hebben niet de geest der wereld ontvangen, maar de Geest uit God, opdat wij zouden weten, wat ons door God in genade geschonken is (1 Cor. 2:12), een groot geheimenis, Christus. In deel twee wordt nader ingegaan op Gods plan en blauwdruk.

Voor vragen en opmerkingen e.d. of een uitnodiging voor een spreekbeurt kunt u contact opnemen via

info@bijbels-perspectief.nl.

Noten

[1] Het genoemde boek van Charles C. Ryrie is bedoeld om een theologisch verantwoorde respons te geven op de (soms felle) kritiek op het dispensationalisme. Een gemodereerd voorbeeld van kritiek op de bedelingenleer komt van George Eldon Ladd. Zonder de oprechtheid van de aanhangers van de bedelingenleer te kort te willen doen, toont hij, vanuit allereerst de Schrift, op uiterst zorgvuldige en bovenal liefdevolle wijze in enkele van zijn boeken het volstrekte ongelijk van het dispensationalisme aan. Onder andere Ladd wordt daarom door Ryrie in het

genoemde boek behandeld. Ryrie slaagt er echter niet in om de onderbouwde beweringen van Ladd en anderen te ontkrachten dat de bedelingenleer niet op grond van de Bijbel is te verdedigen en al evenmin kerkhistorisch is te valideren. Wat het laatste aangaat, moet de poging van Ryrie om de leer te 'koppelen' aan bijvoorbeeld Justinus de Martelaar, Irenaeus, Augustinus en zelfs Calvijn, vanuit zorgvuldig onderzoek, als vergeefs worden omschreven. De leer valt slechts terug te voeren op het gedachtegoed van Scofield, Darby en Kelley en moet eerlijkheidshalve worden aangeduid als een puur menselijk bedenksel met in potentie het gevaar van dwaling tot zelfs ketterij. Wat

dit laatste betreft, behoeft slechts
gewezen te worden op de ketterij van
alverzoening (eufemistisch - bedrieglijk
- veelal omschreven als 'het herstel van
alle dingen') - zie hiervoor in de tekst.
Als dwaling zou o.a. zijn aan te merken
de in de tekst aangegeven geforceerde
scheiding tussen Joden en christenen,
terwijl de Bijbel onomwonden en
nadrukkelijk laat weten dat met het
lijden, sterven en de opstanding van
Jezus Christus juist de scheidsmuur is
weggefallen en dat evenals de heiden,
de Jood pas behouden is (met alles wat
dat inhoudt!) als hij op Golgotha
gebogen heeft en dus is wedergeboren.
(Een en ander neemt zeker niet weg dat
de Joden een voor God uitzonderlijke

plaats innemen.) Ook de in de tekst genoemde bewering dat sommige Bijbelgedeelten inhoudelijk expliciet voor de Joden bedoeld zouden zijn (b.v. Mattheüs), kan als een dwaling worden aangemerkt. Dat geldt eveneens voor de opdeling van het evangelie in 'een evangelie van genade' en 'een evangelie van het Koninkrijk'. Aangezien het hierbij om een leer met beweringen gaat die direct met het onderwerp van de studiereserie te maken hebben, is het noodzakelijk een en ander kort te benoemen en te duiden. Het doel en bestek van de studiereserie laten een uitgebreid ingaan op dit onderwerp niet toe. Belangrijk is om nog aan te tekenen, dat met de benadering van het Woord

van God zoals voorgestaan in het betreffende boek van Ryrie (hfdst. 5 pag. 85 e.v.), volkomen kan worden ingestemd en ook het uitgangspunt is voor o.m. deze studie.

[2] Wat opvalt is, dat de apostel Paulus onder meer hier, in tegenstelling tot de dispensatietheologie, geen geforceerde tweedeling 'Israël' en 'de gemeente' verkondigt, maar nadrukkelijk uitgaat van de, dankzij de kruisdood van Jezus, weggevalen scheiding tussen deze beide grootheden. Een bewering als die van Ryrie al zou de gemeente in het Oude Testament niet voorkomen (zie het eerder genoemde boek van Ryrie, hfdst. 7 pag. 143 e.v.) moet dan ook ten stelligste van de hand worden gewezen, immers wanneer Paulus in Efeze 5:32 de vergelijking maakt tussen enerzijds Christus en de gemeente en anderzijds de onderscheiding schepping van

man en vrouw en in relatie tot dit fenomeen spreekt over het 'geheimenis dat groot is', dan verwijst hij naar Nota Bene het begin van de Bijbel, Genesis (Gen. 2:24 / Ef. 5:31). In Gods oorspronkelijke voornemen met de mens had Hij de beide grootheden (al) gedacht: Israël én de gemeente als één. Duidt niet daarop ook de belofte aan Abraham? Zie hiervoor Genesis 18:18, 22:18 en hoe duidelijk spreekt hier Gal. 3:8. Een en ander betekent evenwel allerm minst een ontkennen van de bijzondere plaats die het volk Israël innam en inneemt in de heilsgeschiedenis - zij is en blijft de oudste broer.

[3] Ook dit onderstreept wat in de vorige noot is aangegeven. In het Oude Testament was al het een en ander 'verborgen' aangegeven. De profeten speurden ernaar in hoeverre de Geest in hen doelde en wat Deze wilde zeggen, zie o.a. 1 Petr. 1:10-12.

[4] Hier wijs ik graag op de op de site van [Bijbels perspectief](#) gepubliceerde studie onder de titel 'De zin van ons zijn'.

[5] Zie voor een studie over de Heilige Geest op de site van [Bijbels perspectief](#).

[6] In het boek Geopende Ogen, dit geheimenis is groot wordt per ongeluk op pagina 37 verwezen naar 1 Corinthiërs 1:22 en 1 Corinthiërs 5:5.

[7] Voor een studie over kindschap en zoonchap zie op de site van [Bijbels perspectief](#).

[8] De dispensatieleer blijkt hier te willen kiezen voor een onlogisch gekunstelde en niet te verdedigen uitleg door te beweren, dat het begrip 'laatste' in Openb. 10:6,7 onderscheiden dient te worden van het gebruik daarvan in 1 Cor. 15:52 (een voorbeeld van een dergelijke

bewering treft u onder meer aan bij [A.E. Knoch](#)). Een letterlijk volgen van de tekst (zie de slotzin van noot 1), onderlinge tekstvergelijking (= Schrift met Schrift vergelijken) en de etymologie (= de wetenschap die de herkomst en geschiedenis van woorden onderzoekt) van het begrip 'laatste' zijn hiermee echter volslagen in strijd. De reden van dit gekunsteld pogen moet gezocht worden in het willen vasthouden van de dispensationalist aan onder andere de visie met betrekking tot het moment van de opname van de gemeente - een *voor* de grote verdrukking. Maar ook daar gaat de dispensationalist voorbij aan wat er letterlijk in de grondtekst wordt vermeld en wat vanuit onderlinge tekstvergelijking aan het licht komt: ek = uit.

[9] Deze verborgenheid kent haar oorsprong van voor de grondlegging der wereld. Dit betekent dat de Drie-enige God toen al Israël

én de gemeente op het oog had!

[10] Zie daarvoor het boek pag. 39 e.v.

[11] Let eens op Jer. 2:3 waar de profeet zegt: Israël was de HERE geheiligd, de eersteling zijner opbrengst. Wanneer de profeet namens God ten aanzien van Israël spreekt over 'eersteling zijner opbrengst' duidt dit erop, dat er nog een 'opbrengst' zal komen. Doelt Gods Geest in de profeet hier wellicht op de gemeente - de 'vervolg opbrengst' uit de heidenen? Zie in dit verband Gal. 6:16 (vergelijk daarbij o.a. Gal. 3:7).

[12] Voor verdere uitwerking en toelichting op dit punt zie boek p. 48-50.

[13] Zie de studie over 'De zin van ons zijn' op de site van [Bijbels perspectief](#).